

FirstSearch: servei en línia per a l'usuari final

ALICE KEEFER*

Resum: Descripció del servei en línia First-Search d'OCLC. Es detallen les bases de dades que ofereix, l'accés, tarificació, el llenguatge d'interrogació emprat i es presenta el mòdul d'obtenció de documents que pot gestionar cada un dels usuaris finals i amb el qual es poden aconseguir un gran nombre dels documents que contenen les bases de dades consultades.

Com qualsevol observador del món de les biblioteques pot afirmar, els avenços tecnològics dels últims anys han canviat profundament la forma en què les biblioteques realitzen les seves tasques. A més a més d'assumir els canvis tecnològics, molts professionals han pogut treure el màxim de profit dels nous serveis d'informació que han proliferat gràcies a les noves tecnologies. Però hi ha un altre resultat d'aquests canvis que encara representa un repte per als bibliotecaris: l'evolució accelerada de les necessitats i exigències de l'usuari final. En molts casos, els usuaris tenen accés a les grans xarxes informàtiques, des dels seus despatxos o domicilis. Estan acostumats a "l'autoservei" informàtic i a respostes interactives amb resultats immediats. Els professionals de la informació han de trobar les eines adequades per satisfer a aquest grup d'usuaris.

El nou servei de teledocumentació d'OCLC, FirstSearch, dona resposta a aquestes exigències: cobreix la doble necessitat d'obtenció del document original i d'accés directe a bases de dades per part de l'usuari final. Contempla diversos sistemes de pagament —per recerca, per subscripció, o per una combinació d'ambdós— que permeten accedir a la informació de la forma més rendible per a l'usuari o la institució. Actualment 5.753 institucions utilitzen FirstSearch internacionalment. A Europa, hi ha 152 biblioteques usuàries; d'aquestes 68 són universitàries, 6 són públiques i 78 són d'empreses. A les pàgines següents es descriuen els diferents aspectes d'aquest servei.

* Directora, Serveis Internacionals, DOC6

1. Bases de dades

FirstSearch ofereix accés actualment a més de cinquanta bases de dades, set de les quals —*ArticleFirst*, *ContentsFirst*, *FastDoc*, *NetFirst*, *PapersFirst*, *ProceedingsFirst* i *WorldCat*— no són accessibles a través d'altres hosts. A continuació s'ofereix un breu resum d'aquestes bases de dades úniques:

- **ArticleFirst:** és una base de dades de referències bibliogràfiques d'articles, novetats, cartes i ressenyes publicats en més de 13.000 revistes de les àrees de ciències, tecnologia, medicina, ciències socials, empresarials, humanitats i cultura popular. Actualment conté uns 2.500.000 registres.

- **ContentsFirst:** base de dades complementària a ArticleFirst, conté informació trèta dels sumaris de més de 13.000 revistes, la qual cosa permet fer una consulta esporàdica o un seguiment periòdic sobre els continguts de determinades publicacions.

- **FastDoc:** ofereix referències de més de 1.000 revistes disponibles per entrega ràpida —en menys d'una hora— del text complet via correu electrònic (ASCII) o via fax (imatge). Les revistes són seleccionades de les bases de dades ABI/Inform i Periodical Abstracts.

- **NetFirst:** la més recent de les bases de dades d'OCLC, que s'introduirà a l'estiu de 1995, contindrà descripcions dels recursos d'Internet, a incloure pàgines de WWW, grups d'interès, catàlegs de biblioteques, adreces de FTP i servidors de Gophers, revistes electròniques, etc. Més de 150 biblioteques estan col·laborant en l'elaboració d'aquesta base de dades .

Title	Netiquette Home Page
Expanded Title	The Net: User Guidelines and Netiquette
Resource Type	Home Page
Publisher	Rinaldi, Arlene
Publication Date	April 27, 1995
Point of Contact	rinaldi@acc.fau.edu
Summary	Provides information on user guidelines and etiquette for use of the Internet. Discusses computer network policy. Recommends the Network Computing Policy in Postscript as a model. Outlines Internet protocol.
Access Method	http:
Location	http://rs6000.adm.fau.edu/rinaldi/netiquette.html
Subject Heading	Internet (Computer networks)
Subject Heading	Computer networks
Subject Heading	Etiquette
Dewey Class	004.6
Dewey Class	395
Domain	edu (Educational Institution)

Base de dades *NetFirst*: registre que descriu un "Home page" de la WWW

- **PapersFirst:** dona accés a ponències presentades a congressos arreu del món. Cobreix tots els congressos, simposis, reunions, etc., afegits a la col·lecció de Proceedings recopilada per la British Library Document Supply Centre a partir d'octubre de 1993. El text de les ponències es pot demanar a la BLDSC directament a través del mòdul d'obtenció de documents de FS. Conté més de 580.000 registres.

- **ProceedingsFirst:** base de dades complementària a PapersFirst, conté informació dels sumaris de congressos celebrats arreu del món.

- **WorldCat:** és la base de dades bibliogràfica d'OCLC que, amb un altre nom —*OCLC Online Union Catalog*— i un altre software de recuperació —PRISM— fan servir les biblioteques sòcies d'OCLC per a la catalogació i el préstec interbibliotecari. Conté més de 32.000.000 de registres de llibres, publicacions periòdiques, mapes, partitures, manuscrits i material d'arxiu, audiovisuals, gravacions sonores i fitxers informàtics.

<i>ABI INFORM*</i>	<i>Electronic Encyclopedia</i>	<i>Medline</i>
<i>American Bussiness Information</i>	<i>Concise Engineering Index</i>	<i>Microcomputer Abstracts</i>
<i>Agricola</i>	<i>Consumers Index</i>	<i>MLA Bibliography*</i>
<i>Applied Science and Technology Index</i>	<i>Disclosure Corporate Snapshots</i>	<i>Newspaper Abstracts</i>
<i>Art Index</i>	<i>Dissertations Abstracts+</i>	<i>OCLC ArticleFirst</i>
<i>Arts & Humanities Search+</i>	<i>EconLit</i>	<i>OCLC ContentFirst</i>
<i>Biography Index</i>	<i>Education Index</i>	<i>OCLC PapersFirst</i>
<i>Biological & Agricultural Index</i>	<i>Environmental Sciences & Pollution Management</i>	<i>OCLC Proceedings First</i>
<i>Biology Digest</i>	<i>ERIC</i>	<i>OCLC WorldCat</i>
<i>BIOSIS Previews</i>	<i>EventLine</i>	<i>PAIS Decade</i>
<i>Book Data+</i>	<i>FactSearch</i>	<i>Periodical Abstracts</i>
<i>Book Review Digest</i>	<i>FastDoc</i>	<i>Pharmaceutical News Index (PNI)+</i>
<i>Bussiness Dateline+</i>	<i>General Science Index</i>	<i>PsycFIRST+</i>
<i>Bussiness Organizations, Agencies and Publications Directory</i>	<i>Geobase</i>	<i>PsycINFO*</i>
<i>Bussiness Periodicals Index CompendexPlus+</i>	<i>GeoRef+</i>	<i>Readers' s Guide Abstracts</i>
<i>Concise Columbia</i>	<i>GPO Monthly Catalog</i>	<i>Reader' s Guide to Periodical Literature+</i>
	<i>Humanities Index</i>	<i>Social Sciences Index</i>
	<i>Index to Legal Periodicals</i>	<i>SocioAbs*</i>
	<i>INSPEC+</i>	<i>Wilson Bussiness Abstracts</i>
	<i>Library Literature</i>	<i>Worldscope GLOBAL</i>
	<i>A Matter of Fact</i>	

Bases de dades disponibles a FirstSearch (6/95).

2. Consulta

Pel fet que es dirigeix a l'usuari final, el llenguatge de recuperació és molt senzill. Els comandaments es veuen sobre la pantalla i s'activen mitjançant la introducció de la lletra inicial ressaltada (S-Search; D-Database; etc.). L'estratègia de recerca pot introduir-se de cop, o bé es pot anar acotant la recerca inicial, mitjançant l'ús de limitadors i altres arguments introduïts, en forma de comandament o amb un menú, al llarg del procés. Tot i que la interfície està actualment en anglès, OCLC n'ha anunciat el desenvolupament d'una versió en castellà cap a finals del 1995.

L'usuari pot imprimir o teledescarregar els registres recuperats o, bé, amb una nova prestació introduïda en la versió 3.1 del maig, 1995, pot enviar-los a la seva adreça de correu electrònic.

DM1 010106A0

To: Alice Keefer
 From: @INTERNET oclc-fs@oclc.org
 Date: 7-JUN-1995 14:18:09
 Subject: FirstSearch text delivery
 Received: by dm.rs.ch (Data-Mail); Wed, 07 Jun 1995 14:17:45 +0200
 Received: from fssun09.dev.oclc.org by ATLAS.RS.CH (MX V4.1 VAX) with SMTP;
 Wed, 07 Jun 1995 14:17:42 +0200
 Return-Path: <oclc-fs@oclc.org>
 Received: from fscat.oclc.org (bart.prod.oclc.org) by fssun09.dev.oclc.org
 (4.1/SMI-4.1) id AA22195; Wed, 7 Jun 95 08:07:07 EDT
 From: oclc-fs@oclc.org (First Search Mail)
 Message-ID: <9506071207.AA22195@fssun09.dev.oclc.org>
 To: <alice.keefer@dm.rs.ch>
 Date: Wed, 07 Jun 1995 08:09:19
 Subject: FirstSearch text delivery

ACCESSION: 31260900
 AUTHOR: Roig, Montserrat, 1946-
 TITLE: La aguja dorada /
 EDITION: 1. ed.
 PLACE: Barcelona :
 PUBLISHER: Ediciones Destino,
 YEAR: 1992
 PUB TYPE: Book
 FORMAT: 277 p. ; 18 cm.
 SERIES: Coleccion Destino libro ; 331
 ISBN: 8423321347
 SUBJECT: Saint Petersburg (Russia) -- History -- Siege, 1941-1944.
 Saint Petersburg (Russia) -- Description and travel.

Per conèixer el possible interès en FirstSearch a Espanya, es va realitzar una prova durant el primer semestre de 1994, en la qual van participar tres institucions: CINDOC, Universitat de Barcelona i Universitat Pompeu Fabra. Els resultats indiquen una acceptació generalitzada per part dels usuaris finals: la majoria trobaven el sistema fàcil d'utilitzar i deien que el tornarien a fer servir, encara que fos un servei que s'hagués de pagar. Per institució els resultats són:

	UB	UPF	CINDOC
Fàcil d'utilitzar	62%	96%	96%
Trobat el que es buscava	74%	85%	76%
Tornaria a utilitzar si fos gratuït	88%	96%	100%
Tornaria a utilitzar si fos cobrat	*	59%	54%

*L'enquesta de la UB no va incloure aquesta pregunta.

La principal queixa recollida a les enquestes dels usuaris és el problema de les connexions a través d'Internet. A mitja prova, les línies d'Internet entre Barcelona i Madrid es van ampliar, millorant notablement aquesta situació. (Tot i això l'accés a Internet encara pateix de saturació durant algunes hores determinades.) La segona queixa més comentada era la falta de l'operador booleà "or", el qual s'ha introduït posteriorment al sistema.

En proves portades a terme a Anglaterra, és interessant de remarcar que, en general, els usuaris es mostraven més oberts a acceptar aquest nou servei que els professionals, que de vegades són més reticents i li busquen les "pegues". S'especula que això és degut al fet que els professionals volen un sistema que ofereixi les millors prestacions dels altres sistemes coneguts, mentre que l'usuari final busca la informació que necessita i agraeix el sistema que li doni aquesta possibilitat. En una avaluació del FirstSearch realitzada a biblioteques angleses, el 90% dels usuaris finals van trobar el sistema fàcil d'utilitzar, comparat amb el 76% dels bibliotecaris; en el mateix cas, els professionals demanaven sessions de formació, mentre que els usuaris n'aprenien el funcionament amb l'ús directe. (A causa de les formes de cobrament del servei, el temps que pot estar un usuari principiant connectat en línia no representa cap cost addicional per a la seva institució.)

3. Obtenció de documents

L'element més innovador de FirstSearch és el mòdul d'obtenció del document original, que gestionen els mateixos usuaris. OCLC té acords amb proveïdors de documents, tan coneguts com la British Library Document Supply Centre, Ebsco, ISI i UMI, que poden subministrar còpies d'un gran

nombre dels documents de les bases de dades.

Si el document original està disponible, l'opció "Order" surt a la pantalla de visualització del registre. Un cop seleccionada, la pantalla següent exposa les possibilitats d'entrega, juntament amb un preu orientatiu, generalment per fax, courier, i correu, i cada vegada més, directament en línia. Una vegada escollida la forma de lliurament desitjada, es visualitza la relació de proveïdors que poden subministrar el document, amb la tarifa corresponent.

Un avantatge per a l'usuari és el fet de poder veure l'oferta de diversos proveïdors i poder-ne comparar els preus. A continuació s'ofereixen, com exemple, els preus d'obtenció d'un article de 13 pàgines, publicat a la revista *Libri* l'any 1993:

Per fax:	EBSCDoc	\$30.00
	ISI The Genuine Article	\$20.25
	British Library (BLDSC)	\$24.50
Per courier:	EBSCDoc	\$30.00
	ISI The Genuine Article	\$22.50
Per correu:	EBSCDoc	\$11.00
	ISI The Genuine Article	\$13.50
	British Library (BLDSC)	\$17.00

Encara que aquests preus poden no ser els que finalment es cobraran, ja que no inclouen l'IVA o despeses d'entrega internacional, almenys serveixen d'orientació i ajuden l'usuari a escollir la millor opció en cada cas. En el cas assenyalat, el preu relatiu dels tres proveïdors varia segons el mètode de tramesa. Com es pot veure, resulta més econòmica l'oferta de lliurament per fax de The Genuine Article d'ISI mentre que per correu surt més a compte la d'EBSCDoc.

Una vegada que l'usuari selecciona el proveïdor, es visualitza una plantilla de comanda, on ha d'afegir l'adreça on vol rebre el material i les dades de la seva tarja de crèdit o compte de dipòsit.

L'objectiu d'OCLC és poder facilitar l'accés al text original en el mínim de temps possible. Tot i que els serveis dels proveïdors són àgils, aquests no poden eliminar les demores —encara que siguin mínimes— provocades pel processament i l'entrega del document físic. Per aquest motiu, OCLC planeja augmentar el nombre de documents de text complet disponibles en línia, la qual cosa permetria la visualització immediata, i posterior impressió i/o descàrrega amb text ASCII, del document desitjat.

***** Full Article Display *****

Paragraph 1 of 23

ABI/INFORM NO: 96-14140

AUTHOR: Desmarais, Norman

TITLE: What is the "CD-ROM librarian"?

CITATION: CD-ROM Professional. v8n1. Jan 1995. p. 89-90,
2 pages.

PUB DATE: 950100

JOURNAL INFO: SOURCE CODE: LDP, ISSN: 1049-0833,

COPYRIGHT: Copyright Pemberton Press Inc 1995

TEXT:

This column carries the banner THE CD-ROM LIBRARIAN; but who are these CD-ROM librarians and what do they do? While around ninety percent of libraries have CD-ROM tools available for patron use, few, if any, have anybody in a position designated as CD-ROM librarian. That's not to say that the CDs take care of themselves. Indeed, there's somebody appointed to oversee the discs' management, but the title of CD-ROM librarian is considered too narrow and restrictive. Also, and alas, the person who

Exemple d'un document de text complet (1 pantalla de 23 en total).

L'altre servei que cal assenyalar és el de FastDoc, en què la provisió per fax es porta a terme de forma completament automatitzada, mitjançant l'escaneig de documents emmagatzemats en CD-ROM. Aquest procés robotitzat permet el lliurament del document original en menys d'una hora.

Un altre aspecte de l'obtenció del document original és l'enllaç que s'ofereix entre FirstSearch i el préstec interbibliotecari d'OCLC. Això permet que l'usuari pugui passar la seva referència, capturada d'una base de dades en línia, a l'oficina de la seva biblioteca on es gestiona el préstec interbibliotecari. Aquest procés representarà una reducció de temps per part dels bibliotecaris en verificar la referència i trobar el registre corresponent a la base de dades d'OCLC.

4. Administració del sistema

Dins de les funcions de control de l'administració del sistema, es permet a l'administrador realitzar funcions com ara canvis de contrasenyes i bloqueig de determinades bases de dades. Mensualment s'envien estadístiques sobre l'ús del sistema, detallant el temps de connexió (encara que no es cobra) i les recerques realitzades a cada base de dades.

PRODUCT	DESCRIPTION	QUANTITY	UNIT PRICE	AMOUNT
DATE: 03/03/93 OCLC, ONLINE COMPUTER LIBRARY CENTER PAGE 3				
TIME: 08:02:15 REFERENCE SERVICE SYSTEM REPORT: OPRS310				
FISRTSEARCH SUMMARY FOR: FEBRUARY, 1993				
NETWORK: NEBA Nebraska Library Commission				
INSTITUTION: OZY - CENTRAL PLAINS UNIV.				
USER ID: 010OCLC0000548				
AUTHORIZATION: 100012253				
DATABASE: FIRSTSEARCH CONNECT TIME				
CON1950	DATABASE ACCESS - FS CONNECT CONTENTSFIRST	0.91	0.000	0.00
CON1951	DATABASE ACCESS - FS CONNECT ARTICLEFIRST	13.95	0.000	0.00
CON1977	DATABASE ACCESS - FS CONNECT UMI PER ABS	0.62	0.000	0.00
CON1983	DATABASE ACCESS - FS CONNECT WORLDCAT	55.35	0.000	0.00
CON1985	DATABASE ACCESS - FS CONNECT ERIC	5.19	0.000	0.00
CON 5282	DATABASE ACCESS - FS CONNECT GEN SCI INDEX	3.49	0.000	0.00
DATABASE: FIRSTSEARCH				
FTS1963	DATABASE ACCESS - FS SRCH PERIODICAL ABS	12.00	0.000	0.00
FTS1965	DATABASE ACCESS - FS SRCH WORLDCAT	118.00	0.000	0.00
FTS1967	DATABASE ACCESS - FS SRCH ERIC	8.00	0.000	0.00
FTS5234	DATABASE ACCESS - FS SRCH CONTENTSFIRST	12.00	0.000	0.00
FTS5237	DATABASE ACCESS - FS SRCH ARTICLEFIRST	31.00	0.000	0.00
FTS5283	DATABASE ACCESS - FS SRCHGENERAL SCI INDX	14.00	0.000	0.00
CHARGES:				
CON5252	FS TELECOM DEDICATED	51.31	0.000	0.00
CON5253	FS COMPUSERV/OCLC NETWK	9.10	8.400	76.44
CON5256	FS TELECOM INTERNET	20.10	0.000	0.00
FTS1990	FS 1000-4500 SRCH (2-9BLK)	1,000.00	0.800	800.00
*AUTHORIZATION TOTAL				876.44

Exemple d'estadístiques mensuals.

5. Tarificació

Els sistemes tradicionals d'accés a bases de dades en línia cobren per temps de connexió i per la informació descarregada. Segons aquesta política, el servei s'encareix amb l'augment d'ús. Per contra, els CD-ROM generalment es venen per subscripció, opció que comença a ser rendible quan l'ús d'aquests és elevat. Per ajudar la biblioteca a ajustar el pressupost a l'ús previst de cada base de dades, FirstSearch ofereix una doble tarificació per permetre que la institució pugui escollir la millor opció. Les que tenen

menys ús poden ser facturades sobre el nombre de recerques realitzades, mentre que els títols a què s'accedeix més freqüentment poden passar a règim de subscripció. La tarifa de subscripció inclou 2 conceptes:

- Preu de llicència anual de FirstSearch.
- Preu de la base de dades que varia segons el nombre d'usuaris simultanis.

En el cas de l'opció per cerca, la institució compra, per anticipat, blocs de 500 recerques cadascun. Aquestes recerques, que tenen validesa durant 2 anys, es poden lliurar a través d'una contrasenya oberta a tothom o bé a través de targetes vàlides per a un determinat nombre de recerques (10, 25, 50, 100). Aquestes targetes poden ser distribuïdes gratuïtament entre els usuaris, o bé venudes perquè s'autofinanciï, parcialment o completa, el servei.

6. Accés a FirstSearch

FirstSearch és accessible via Internet i Iberpac. Cap a finals del 1995, es muntarà un servidor WWW que permetrà l'accés a FirstSearch des de clients Netscape i Mosaic NCSA per a entorns Windows, Mac i X-Windows.

S'admet la possibilitat d'accedir gratuïtament al sistema, durant un període de 30 dies, per tal de provar les connexions, el contingut de les bases de dades i l'interès que pot tenir de cara als usuaris. Durant aquest darrer any, a Espanya han fet proves 2 centres nacionals, 8 universitats, 4 biblioteques especialitzades i 1 hospital. Actualment (juny 1995), hi ha tres usuaris de FirstSearch a Espanya, tots en l'àmbit universitari.

Conclusió

La molt favorable acceptació que ha tingut FirstSearch, reflectida en la seva implantació en nombrosos centres arreu del món, confirma que es tracta d'un servei ben acollit tant pels bibliotecaris responsables de donar resposta als usuaris, com pels usuaris mateixos. Es preveu que, a Espanya també, FirstSearch servirà com una eina de gran utilitat per a l'accés directe de l'usuari a la informació que necessita.